

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра адміністративного права та адміністративної діяльності

С И Л А Б У С
навчальної дисципліни
«ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 26 «Цивільна безпека»

Спеціальність – 262 «Правоохоронна діяльність»

Спеціалізація – «Контррозвідувальна діяльність»

Статус навчальної дисципліни – за вибором курсанта

Рік набору – 2023

Харків – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Інформаційне право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» спеціалізації «Контррозвідувальна діяльність». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2023. 28 с.

Розробник:

Коваленко Лариса Павлівна, докторка юридичних наук, професорка, доцентка кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол № 11 від 20 червня 2023 р.)

Оновлену редакцію (зі змінами та доповненнями) затверджено на засіданні кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол № 10 від 12 червня 2024 р.)

Завідувач кафедри – Шаповал Роман Володимирович, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Інформаційне право
Статус навчальної дисципліни	За вибором курсанта
Викладач	Коваленко Лариса Павлівна, доктор юридичних наук, професор, доцент кафедри
Контактний телефон	063 6896721
E-mail	l.p.kovalenko@nlu.edu.ua
Викладач	Мартинівський Володимир Володимирович, кандидат юридичних наук, доцент Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
E-mail	v.v. martunovskii@nlu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	За запитом Посилання на Zoom конференцію: https://us04web.zoom.us/j/73698981550?pwd=eq8VwjLFu7HrHe3aptFw5uCMpxfUKA.1 Посилання на Google Meet https://meet.google.com/fnp-vwsf-dyz

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на формування і закріплення умінь і навичок, необхідних для ефективного вирішення співробітниками СБ України завдань, пов'язаних з реалізацією СБУ інформаційно-правового статусу підрозділів контррозвідувальної діяльності, передовсім щодо застосування заходів інформаційно-правового призначення. Ці повноваження є важливими у роботі оперативних підрозділів, застосовуються у діяльності слідчих, а також реалізуються в інформаційній діяльності СБУ. В межах навчальної дисципліни будуть опановані компетентності у сфері поняття та принципів інформаційного права, її повноважень підрозділів СБУ у інформаційній сфері, підстави та порядок реалізації органами СБ України повноважень щодо накопичення та використання інформації в діяльності органів контррозвідувальної діяльності, отримання інформації органами контррозвідки СБУ розширеного доступу до таємної інформації; інформаційно-правових заходів протидії диверсійним групам, іноземним агентам, зрадникам.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування здатності комплексно застосовувати знання і розуміння особливостей правової регламентації здійснення органами СБ України інформаційних процедур; вироблення основних вмінь і навичок, а також формування професійних компетентностей щодо реалізації повноважень органів СБ України в інформаційній сфері.

Завданням навчальної дисципліни є поглиблення отриманих раніше знань, формування і закріплення умінь і навичок, щодо поняття та принципів функцій та методів інформаційного права; інформаційно-правового статусу органів СБ України як суб'єктів реалізації захисту осіб при порушеннях їх інформаційних прав, обов'язків, інтересів; порядку реалізації органами СБ України повноважень щодо накопичення та використання інформації в діяльності органів контррозвідувальної діяльності; отримання інформації органами контррозвідки СБУ розширеного доступу до таємної інформації; інформаційно-правових заходів протидії диверсійним групам, іноземним агентам, зрадникам.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Адміністративне право та адміністративна діяльність», «Конституційне право України», «Організаційно-правові засади діяльності СБУ», «Контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність (частина перша)», «Практика зі спеціальності».

Кореквізити: «Контррозвідувальна та оперативно-розшукова діяльність (частина друга)»; «Управління оперативно-службовою діяльністю»; «Охорона державної таємниці підрозділами СБУ», «Організація контррозвідувальної діяльності підрозділів контррозвідувального захисту інтересів держави в сфері інформаційної безпеки», «Організація контррозвідувальної діяльності

підрозділів захисту національної державності», «Організація контррозвідувальної діяльності підрозділів контррозвідки».

Постреквізити: -

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни курсант повинен демонструвати такі основні результати навчання:

РН НД-1. Надавати загальну характеристику компетенції та інформаційно-правових повноважень СБУ.

РН НД-2. Розкривати поняття та ознаки правового режиму накопичення та використання інформації в діяльності органів контррозвідувальної діяльності СБУ.

РН НД-3. Складати підзаконні нормативно-правові інформаційні акти щодо контррозвідувальної діяльності.

РН НД-4. Характеризувати систему нормативно-правових актів, які регулюють інформаційну діяльність СБУ.

РН НД-5. Характеризувати систему нормативно-правових актів, які регламентують відповідальність за порушення норм інформаційного законодавства в діяльності органів контррозвідувальної діяльності СБУ.

РН НД-6. Характеризувати компетенцію СБУ щодо застосування інформаційно-правових заходів протидії диверсійним групам, іноземним агентам, зрадникам.

РН НД-7. Характеризувати банки даних і бази даних СБУ, технології їх супроводу та використання.

РН НД-8. Характеризувати концептуальні засади підвищення рівня забезпечення й захисту інформаційної діяльності органів СБУ.

РН НД-9. Характеризувати законодавчі інформаційні акти щодо контррозвідувальної діяльності СБУ: загальні, рамкові та спеціальні.

РН НД-10. Характеризувати інформаційні ресурси у справах про несанкціоноване втручання в роботу комп'ютерів, інформаційних систем чи мереж електрозв'язку.

РН НД-11. Характеризувати загрози і ризики державного управління України в умовах сучасних інформаційних війн.

***Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти***

№ пор.	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1.	Контррозвідувальна діяльність на захисті інформаційного простору України	Контррозвідувальна діяльність на захисті інформаційного простору України	8
2.	Контррозвідувальний захист інтересів держави у сфері інформаційної безпеки.	Контррозвідувальний захист інтересів держави у сфері інформаційної безпеки.	8
3.	Інформаційне забезпечення контррозвідувальної діяльності	Інформаційне забезпечення контррозвідувальної діяльності	8
4.		. Інформаційна інфраструктура у сфері контррозвідувальної діяльності.	8
5.	Інформаційно-правові заходи протидії диверсійним групам, іноземним агентам, зрадникам.	Інформаційно-правові заходи протидії диверсійним групам, іноземним агентам, зрадникам.	8
6.	Інформаційні ресурси у справах про несанкціоноване втручання в роботу комп'ютерів, інформаційних систем чи мереж електрозв'язку.	Інформаційні ресурси у справах про несанкціоноване втручання в роботу комп'ютерів, інформаційних систем чи мереж електрозв'язку.	8
7.	Сутність інформаційних війн.	Сутність інформаційних війн.	8
8.	Сутність економічної розвідки.	Сутність економічної розвідки.	8
9.	Інформаційна функція органів контррозвідки у сфері забезпечення економічної безпеки.	Інформаційна функція органів контррозвідки у сфері забезпечення економічної безпеки.	8
10.		Обіг інформації щодо правопорушень економічної безпеки держави.	8

Самостійна робота курсантів

Самостійна робота – вид позааудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни. Під час самостійної роботи курсант має самостійно опрацювати конспекти лекцій, рекомендовану літературу, нормативні акти, матеріали емпіричних досліджень до тем, що виносяться на практичні заняття.

Самостійна робота курсантів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів України та зарубіжних країн;
 - підготовка до практичних занять;
 - робота над окремими темами навчальної дисципліни, які згідно з робочою програмою навчальної дисципліни винесені на самостійне опрацювання курсантами;
 - робота над кейсами;
 - створення портфоліо за темами навчальної дисципліни та його презентація;
 - самотестування;
 - участь у конкурсах студентських/курсантських наукових праць;
 - підготовка індивідуальних робіт (реферат, стаття, тези, есе тощо);
- підготовка до всіх видів поточних контрольних випробувань (колоквіумів, тестування тощо).

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Декларація тисячоліття Організації Об'єднаних Націй від 08 вересня 2000 року : URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_621 (дата звернення: 25.03.2021).

2. Європейський кодекс поліцейської етики (додаток до Рекомендації Res.(2001)10, прийнятий Комітетом міністрів Ради Європи 19 вересня 2001 року. *Council Of Europe*: веб-сайт. URL: <https://rm.coe.int/0900001680928736> (дата звернення: 22.03.2024).

3. Інструкція з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.1997 р. № 348. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348.97.%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

4. Інструкція про організацію виконання Положення про проходження військової служби військовослужбовцями Служби безпеки України затверджена наказом Служби безпеки України від 14.10.2008 № 772, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 31 грудня 2008 р. за № 1323/16014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1323.08#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

5. Інструкція про порядок здійснення Службою безпеки України контролю за додержанням порядку обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, зібрану у процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни: наказ Центрального управління СБ України від 18.08.2017 № 471, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14 вересня 2017 р. за № 1127/30995. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1127.17#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

6. Інструкція про порядок проведення службових розслідувань та службових перевірок стосовно військовослужбовців Служби безпеки України, затверджена наказом Служби безпеки України від 04.02.2016 № 45, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 02 березня 2016 р. за № 328/28458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0328.16#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

7. Інструкція про порядок роботи із заявами і повідомленнями, що надходять за телефонами довіри Служби безпеки України, затверджену наказом Центрального управління СБ України від 18.03.2013 р. № 99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0556.13#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

8. Інструкція про порядок розгляду в Службі безпеки України звернень громадян, затверджена наказом СБ України від 10.04.2018 р. № 532. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0546.18#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

9. Інструкція про примусове повернення і примусове видворення іноземців та осіб без громадянства, затверджена Наказом Міністерства внутрішніх справ України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України 23.04.2012 № 353/271/150, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 21 травня 2012 за № 806/21119. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-12#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

10. Кодекс поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку, прийнятий резолюцією 34/169 Генеральної Асамблеї ООН від 17 грудня 1979 року. *ipLex360*: веб-сайт. URL: https://iplex360.com.ua/ukr/doc?d=10&code=995_282 (дата звернення: 22.03.2024).

11. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X із змінами. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/80731-10> (дата звернення: 22.03.2024).

12. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#n4664> (дата звернення: 22.03.2024).

13. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності, пов'язаної з розробленням, виготовленням, постачанням спеціальних технічних засобів для зняття інформації з каналів зв'язку та інших технічних засобів негласного отримання інформації, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2016 р. № 669. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/669-2016-%D0%BF#n11> (дата звернення: 22.03.2024).

14. Основоположні принципи застосування сили та вогнепальної зброї службовцями органів правопорядку, прийняті восьмим Конгресом ООН з попередження злочинності та поведження з порушниками, Гавана, Куба, 27 серпня - 7 вересня 1990 року. *Організація об'єднаних націй*: веб-сайт. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/firearms.shtml (дата звернення: 22.03.2024).

15. Побудова інформаційного суспільства – глобальне завдання у новому тисячолітті. Декларація принципів від 12 грудня 2003 року : URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/995_c57 (дата звернення: 25.03.2021).

16. Положення про порядок підготовки документів щодо надання доступу до державної таємниці іноземцям та особам без громадянства, затверджене Указом Президента України від 17 липня 2006 року N 621/2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/2006#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

17. Порядок встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, обмеження свободи пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також руху транспортних засобів в Україні або в окремих її місцевостях, де введено військовий стан, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1455. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1455-2021-%D0%BF#n8> (дата звернення: 22.03.2024).

18. Порядок застосування зброї і бойової техніки з'єднаннями, військовими частинами і підрозділами Збройних Сил під час виконання ними завдань щодо відсічі збройної агресії проти України, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2018 р. № 828. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/828.2018.%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

19. Порядок застосування зброї і бойової техніки з'єднаннями, військовими частинами і підрозділами Збройних Сил під час виконання ними завдань у районі проведення антитерористичної операції у мирний час, затв. постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2018 р. № 68. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68.2018.%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

20. Порядок зберігання вилучених під час здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення речей і документів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.01.2012 р. № 17 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/17-2012-%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

21. Порядок перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1456. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1456-2021-%D0%BF#n8> (дата звернення: 22.03.2024).

22. Порядок проведення особистого прийому громадян у Службі безпеки України, затверджений наказом Центрального управління СБ України від 13.08.2015 р. № 521. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1049.15#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

23. Порядок розслідування і ведення обліку нещасних випадків, що сталися із військовослужбовцями Служби безпеки України, затверджений наказом Служби безпеки України 22.11.2021р. № 392, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 17 січня 2022 р. за № 44/37380 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0044.22#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

24. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/337.2019.%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

25. Про Антитерористичний центр та його координаційні групи при регіональних органах Служби безпеки України: Указ Президента України від

14.05.1990 р. № 379/99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379/99> (дата звернення: 22.03.2024).

26. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року № 3671.VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

27. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 20.03.2003 р. № 638-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15> (дата звернення: 22.03.2024).

28. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затверджений Законом України № 2102-IX від 24.02.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

29. Про внесення змін до деяких законів України щодо заборони виготовлення та поширення інформаційної продукції, спрямованої на пропагування дій держави-агресора: Закон України від 3 березня 2022 року № 2109.IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2109.20#n9> (дата звернення: 22.03.2024).

30. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

31. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781.12> (дата звернення: 22.03.2024).

32. Про державну таємницю : Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

33. Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України : Закон України від 24.03.1999 р. № 551-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/551-14#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

34. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

35. Про затвердження Інструкції про порядок оформлення в СБ України матеріалів про адміністративні правопорушення : наказ Центрального управління СБ України від 22.03.2017 р. № 173. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0506-17#n12> (дата звернення: 22.03.2024).

36. Про затвердження Інструкції про порядок прийняття Службою безпеки України рішень про заборону в'їзду в Україну іноземцям та особам без громадянства : наказ Центрального управління Служби безпеки України від 29.01.2021 № 31, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 25.03.2021 за № 399/36021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0399-21#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

37. Про затвердження переліку озброєння, зброї та боєприпасів до неї, нестача або розкрадання яких відшкодовується винними особами у кратному співвідношенні до їх вартості: постанова Кабінету Міністрів України від 15 липня 2020 р. № 604. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/604.2020.%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

38. Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України : Постанова КМ України від 05.08.2015 р. № 609. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/609-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

39. Про затвердження Положення про державну санітарно-епідеміологічну службу СБ України : наказ СБ України від 01.07.2014 р. № 358. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-14#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

40. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року № 393/96.ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#n112> (дата звернення: 22.03.2024).

41. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України 16 квітня 1991 року № 959.XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959.12#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

42. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657.XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення: 22.03.2024).

43. Про контррозвідувальну діяльність : Закон України від 26.12.2002 р. № 374.IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-15#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

44. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 р. № 222.VIII . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19> (дата звернення: 22.03.2024).

45. Про матеріальну відповідальність військовослужбовців та прирівняних до них осіб за шкоду, завдану державі : Закон України від 3 жовтня 2019 року № 160.IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160.20#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

46. Про медіа: Закон України від 13 грудня 2022 року № 2849-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text> (дата звернення: 22.03.2024)

47. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469.VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2469-19> (дата звернення: 22.03.2024).

48. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 р. № 580.VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 22.03.2024).

49. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135.12> (дата звернення: 22.03.2024).

50. Про основи національного спротиву: Закон України від 16 липня 2021 року № 1702-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text> (дата звернення: 22.03.2024).

51. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 р. № 2939.XII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2939.12> (дата звернення: 22.03.2024).
52. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> (дата звернення: 22.03.2024).
53. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2365-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#n28> (дата звернення: 22.03.2024)
54. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 22.03.2024)
55. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства : Закон України від 22.09.2011 р. № 3773.VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text> (дата звернення: 22.03.2024).
56. Про санкції : Закон України 14 серпня 2014 року № 1644.VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1644.18#Text> (дата звернення: 22.03.2024).
57. Про Службу безпеки України : Закон України від 25.03.1992 р. № 2229.XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text> (дата звернення: 22.03.2024).
58. Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/548.14> (дата звернення: 22.03.2024).
59. Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/550.14> (дата звернення: 22.03.2024).
60. Типова інструкція про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 р. № 736. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/736.2016.%D0%BF#n11> (дата звернення: 22.03.2024).

Література

Основна література

1. Артеменко О. В., Улютіна О. А. Інформаційне право : навч. посіб. [Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України]. Київ : Прінтеко : НУБіП України, 2020. 101 с. URL: http://bukuniver.edu.ua/wp-content/themes/bukuniver/syllabus/law-magister/aktualni_problemy_informatsiynoho_prava.pdf
2. Блінова Г. О. Інформаційне забезпечення органів публічної адміністрації в Україні: адміністративно-правові засади : монографія / Запоріж. нац. ун-т. Херсон : Гельветика, 2019. 503 с. URL: <p3.nuwm.edu.ua/101/1/036-110.pdf>
3. Гармонізація законодавства України з європейським правом у сфері захисту прав людей в епоху цифрової трансформації суспільства. Права людини в умовах цифрової трансформації суспільства / за ред. Д.В. Лученка. Харків. 2022. С. 251. URL:<https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/>
4. Інформаційне право України: підручник / Коваленко Л.П. Запоріжжя: Гельветика, 2022. 446 с. URL:<https://lexmart.com.ua/Informatsiine-Pravo/informatsijne-pravo-pidruchnik-2741>
5. Інформаційне право (у схемах і таблицях) : навчальний посібник / М. С. Уткіна. Суми : Сумський державний університет, 2022. 221 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/89688/1/Utkina.pdf;jsessionid=>
6. Інформаційне право: навчальний посібник / А.Ю. НашинецьНаумова. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 136 с. URL:https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/30656/3/A_Nashynets_Naumova_IP_FP_MV.pdf

7. Інформаційне право: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 081 «Право» / В.Д. Гапотій. Мелітополь ФОП Однорог Т.В., 2019.98с.<http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/8306/1/%D0%98%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82.pdf>

8. Інформаційне право. Практикум : навч. посіб. / Т. Г. Каткова. Харків : Право, 2019. 108 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/image/data/Files/506/3_Informacijne_pravo_Praktikum_NP_vnutri.pdf

9. Інформаційні технології: підруч. / В.Б. Вишня, К.Ю. Ісмайлов, І.В. Краснобрижій, С.О. Прокопов, Е.В. Рижков. Дніпро : ДДУВС, 2020. 425 с URL: kiev.ua/archive/2018/2/29.pdf

10. Ковалів М. В., Єсімов С. С., Ярема О. Г. Інформаційне право України : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 416 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4844/1/InformPravoUKR.pdf>.

11. Інформаційне право України: підручник / Коваленко Л.П. Запоріжжя: Гельветика, 2022. 446 с.

Додаткова література

1. Арістова І. В. Наука інформаційне право на новому етапі розвитку інформаційного суспільства. *Правова інформатика*. 2011. № 1. С. 3-11. URL: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/11aivris.pdf> (дата звернення: 01.04.2021).

2. Арістова І. В. Наука інформаційне право на новому етапі розвитку інформаційного суспільства. *Правова інформатика*. 2011. № 1. С. 3-11. URL: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/11aivris.pdf> (дата звернення 02.04.2021).

3. Арістова І. В. Організаційно-правові механізми ЮНЕСКО щодо розвитку інформаційного суспільства – орієнтир для України. *Правова інформатика*. 2009. № 1(21). С. 17-22. URL: <https://goo.su/4TrD> (дата звернення: 01.04.2021).

4. Арістова І. В. Становлення науки «інформаційне право»: питання методології. Ч. II. *Публічне право*. 2016. №. 3. С. 102-110. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2016_3_16 (дата звернення 29.03.2021).

5. Арістова І. В. Становлення науки «інформаційне право»: питання методології. Ч.І. *Публічне право*. 2016. № 2. С. 245-250. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2016_2_35 (дата звернення 29.03.2021).

6. Арістова І. В. Теоретико-правові засади інформаційних правовідносин. Юридична відповідальність за правопорушення в інформаційній сфері та основи інформаційної деліктології: колективна монографія. Київ: КВУЦ, 2019. С. 36-62. URL: <https://goo.su/4Txn>.

7. Арістова І. В., Чернадчук В.Д. Концепція інформаційних правовідносин: сутність та особливості використання у сфері банківської діяльності. *Інформація і право*. 2012. №3 (6). С. 47-56. URL: <https://goo.su/4tv5> (дата звернення 02.04.2021).

8. Арістова І.В. Система права України в умовах інформаційного суспільства та цифрової економіки. *Приватне та публічне право*. 2020. № 3. С. 44-51. URL: http://pp-law.in.ua/archive/3_2020/11.pdf (дата звернення 20.04.2021).

9. Беляков К. І. Проблеми формування поняттєво-термінологічної системи інформаційного права: інформаційні правопорушення. *Публічне право*. № 2(26). 2017. С. 26–33. Київ, 2017. URL: <http://www.yourfuture.org.ua/ua/pp26/>.

10. Державно-приватне партнерство у сфері кібербезпеки: міжнародний досвід та можливості для України : аналіт. доп. / за заг. ред. Д. Дубова, Київ: НІСД, 2018, 84 с. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2019-05/Dopovid_Derzhavnprivatn_partnerstvo_Ciberbezpeka.pdf

11. Женевський План дій. Підсумкові документи Всесвітнього саміту з питань інформаційного суспільства (Женева 2003 — Туніс 2005). URL: <https://goo.su/4trc> (дата звернення: 25.03.2021).

12. Калюжна С.В. Теоретико-правові засади становлення органів місцевого самоврядування України як суб'єктів інформаційного права. *Приватне та*

публічне право. 2020. №2. С.71-77. DOI <https://doi.org/10.32845/2663-5666.2020.2.14>.

13. Коваленко Л.П. Адміністративне право та адміністративний процес. *Інформаційне право. Юридичний бюлетень*. 2021. № 23. С. 41–53. (дата звернення: 25.03.2021).

14. Коваленко Л.П. Інформаційно-правові засади діяльності органів досудового розслідування. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки»*. 2022. № 6. С. 22-37. (дата звернення: 25.03.2021).

15. Коваленко Л.П. Інформаційно-правові основи діяльності органів досудового розслідування /Л.П.Коваленко. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2022. Т.9-10.- С.57-62.
URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMAun_2022_9-10_9.

16. Коваленко Л.П. Інформаційний процес України під час дії воєнного стану. Слово Національної школи суддів України. 2023. № 7. С. 23-51. URL: <http://slovo.nsj.gov.ua/index.php/ua/arkhiv-nomeriv/2023/3-44-2023/32-2023/862-administrativnij-protses-ukrajini-v-umovakh-voennogo-stanu>

17. Коваленко Л.П. Інформації технології вищої освіти. Освіта і наука. 2(35)2023. URL: <https://msu.edu.ua/educationandscience>.

18. Марутян Р., Загорулько А. Організаційна зброя у гібридній війні. *Matrixdivergent*, 2018. URL: <https://matrix-info.com/organizatsijna-zbroya-u-gibrydnij-vijni/>

19. Туніська програма для інформаційного суспільства. Тунис, 15 листопада 2005 року. URL: <https://goo.su/4TrC> (дата звернення: 25.03.2021).

20. Фролова О.М. Роль ООН в системі міжнародної інформаційної безпеки. *Міжнародні відносини. Серія: Політичні науки*, № 18 (2018). URL: http://journals.iir.kiev.ua/index.php/pol_n/article/view/3468

21. Aristova I.V., Kaliuzhna S.V. Legal status of the public authorities of Ukraine under European integration and the information society development. Innovative scientific research: European development trends and regional aspects

Collective monograph. Riga : Izdevniecība «Baltija Publishing». 2020. P. 1. P. 68-86.
Available from: <http://dx.ua/RuqkF>.

22. Aristova I.V., Kaliuzhna S.V. Legal status of the public authorities of Ukraine under European integration and the information society development. Innovative scientific research: European development trends and regional aspects Collective monograph. Riga : Izdevniecība «Baltija Publishing». 2020. P. 1. P. 68-86.
Available from: <http://dx.ua/RuqkF>. 243 .

23. Arquilla J. The Emergence of Noopolitik. Toward an American Information Strategy: Monograph; RAND Corporation: 1999, 102 p. URL: http://www.rand.org/pubs/monograph_reports/MR1033/index.html

24. Arquilla J., Ronfeldt D. Cyberwar is Coming! *Athena's Camp: Preparing for Conflict in the Information Age*, Santa Monica, CA: RAND, 1997, p. 24–60

25. Berkowitz B. D. The new face of war: How war will be fought in the 21st century. New York: Free Press, 2007, 272 p.

26. Building the European information society for us all Final policy report of the high-level expert group Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities 1997-66 pp. URL: <http://aei.pitt.edu/8692/1/8692.pdf> (дата звернення 20.04.2021).

27. Bunker R.J. Generations, Waves, and Epochs. Modes of Warfare and the RPMA. *Air Power Journal*, 1996. URL: https://scholarship.claremont.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1138&context=cgu_fac_pub

28. Cebrowski A. and John J. Garstka. Network–Centric Warfare: its Origin and Future, 1998. URL: <http://all.net/books/iw/iwarstuff/www.usni.org/Proceedings/Articles98/PROcebrowski.htm>

29. Deep A. Hybrid War: Old Concept, New Techniques. *Small Wars Journal*, 2015. URL: <https://smallwarsjournal.com/jrnl/art/hybrid-war-old-concept-new-techniques-178>

30. Fedirka A. Hard Power is Still King. *Geopolitical Futures*, 2017. URL: <https://geopoliticalfutures.com/hard-power-still-king/>
31. Libicki M.C. Conquest in Cyberspace: National Security and Information Warfare. Cambridge: Cambridge University Press, 2007, 336 p.
32. Libicki M.C. What is Information Warfare. *National Defense University Strategic Forum*, Washington D.C.: National Defense University, 1995, 105 p.
33. Lind W., Nightengale K., Wilson G., Sutton J., Schmitt J. The Changing Face of War: into the Fourth Generation. *Marine Corps Gazette*, 1989, p. 22-26. URL: <http://www.lesc.net/system/files/4GW+Original+Article+1989.pdf>
34. Lynn W.J. Defending a New Domain. *The Pentagon's Cyberstrategy . Foreign Affairs*, 2010, Vol. 89, No. 5, p. 97-108. URL: <https://www.law.upenn.edu/live/files/6465-12-lynn-defending-a-new-domainpdf>
35. Nye J. S., Armitage R. Afterword: Election '08, Smart Power '09 in Global 177 Forecast: The Top Security Challenges of 2008. CSIS, 2007. URL: <https://www.csis.org/analysis/afterword-election-08-smart-power-09-global-forecast-topsecurity-challenges-2008>
36. Nye J.S. Get Smart. Combining Hard and Soft Power. *Foreign Affairs*, 2009, Vol. 88, № 4. URL: <https://www.foreignaffairs.com/articles/2009-07-01/get-smart>
37. Nye J.S., Cohen C., Armitage R. A smarter, more secure America. Report of the CSIS Commission on Smart Power . CSIS, 2007. URL: <http://csis.org/publication/smarter-more-secure-america>
38. Nye, J. S., Jr. How Sharp Power Threatens Soft Power. *Foreign Policy*, 2018. URL: <https://www.foreignaffairs.com/articles/china/2018-01-24/how-sharp-powerthreatens-soft-power>
39. Reichborn-Kjennerud E., Culle P. What is Hybrid Warfare? *Norwegian Institute of International Affairs Policy Brief*, № 1, 2016. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/52131503.pdf>
40. Stein G. Information Warfare. *Airpower Journal*, 1995. URL: <http://www.iwar.org.uk/iwar/resources/airchronicles/stein.htm>

41. Szafranski R. Theory of Information Warfare. *Airpower Journal*, 1995.
URL: <http://www.iwar.org.uk/iwar/resources/airchronicles/szfran.htm>

42. Szafranski R. Toward a Theory of Neocortical Warfare: Pursuing the Acme of Skill. *Military Review*, 1994, № 56, p. 26–31.

43. Walker Ch., Kalathil Sh., Ludwig J. Soft power is out; sharp power is in. Here's how to win the new influence wars. *Foreign Policy*, 2018. URL: <https://foreignpolicy.com/2018/09/14/forget-hearts-and-minds-sharp-power/>

Інтернет-ресурси:

1. Верховна Рада України <https://www.rada.gov.ua/>
2. Верховний Суд
https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
3. Єдиний державний реєстр судових рішень <https://reyestr.court.gov.ua/>
4. Конституційний Суд України <https://ccu.gov.ua/>
5. Практика Європейського суду з прав людини. Рішення. Коментарі
<http://www.eurocourt.in.ua/>
6. Служба безпеки України <https://ssu.gov.ua/>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності. URL: <https://library.nlu.edu.ua/senmk/itemlist/category/236-kafedra-administrativnogo-prava2.html>

НЕІК

Навчальний електронний інформаційний комплекс дисципліни «262 ПД - Інформаційне право». URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/mod/folder/view.php?id=56307>

Вимоги викладача

Курсанти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Курсантам *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання курсантами норм «Кодексу академічної доброчесності Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/kodeks_akademichnoi%CC%88_dobrochesnosti-1.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекції). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних та семінарських заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань, складання проектів процесуальних документів, участь у розробці кейсу презентації. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки

курсанта у вивченні поточного матеріалу. У ході практичного заняття курсант може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5 балів);

- контроль якості засвоєння курсантами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі тестування (модульний контроль), за підсумками якого курсант може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 6, 8, 10 балів).

Протягом семестру курсанти виконують самостійну роботу, в тому числі у формі підготовки індивідуальної роботи (реферат, стаття, тези доповіді, есе тощо). Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік . Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль						Індивідуальна робота курсантів (реферат, стаття, тези доповіді, есе тощо)	Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3			
ПЗ СЗ	МК 1	ПЗ СЗ	МК 2	ПЗ СЗ	МК 3	max 20	max 20
max 15	max 10	max 10	max 10	max 25	max 10		

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Тестування/контрольна робота/колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	6	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка індивідуальної роботи здобувачів: Реферат	Max 10	Питання плану реферату висвітлені повно. Проаналізовані представлені в літературі погляди щодо предмета дослідження, на основі їх порівняння висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення проблемних питань теми.
	5	Робота оформлена з помилками та порушеннями кафедральних вимог щодо оформлення. Робота містить методологічні та змістовні помилки, використано недостатню кількість джерел для обґрунтування висновків. При захисті виникли труднощі щодо розкриття змісту теми, наведення аргументів стосовно окремих положень роботи та обґрунтованості висновків.

	Min 0	<p>Робота оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить методологічні помилки.</p> <p>При захисті автор роботи не може продемонструвати знання з обраної теми, навести аргументацію понять та здійснити аналіз інформації.</p> <p>Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.</p>
Стаття	Max 10	<p>Тема статті розкрита повно. Проаналізовані наявні в літературі погляди щодо предмета дослідження, на основі їх порівняння висловлене особисте ставлення автора до кожного з них, а також дана особиста оцінка запропонованим у літературі пропозиціям стосовно шляхів вирішення проблемних питань статті. Посилання на джерела зроблені коректно з дотриманням вимог ДСТУ.</p>
	Min 0	<p>Стаття оформлена неналежним чином, без посилання на джерела та містить змістовні та методологічні помилки.</p> <p>Текст статті є виключною компіляцією.</p> <p>Посилання на джерела зроблені з грубими порушеннями вимог ДСТУ.</p> <p>Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.</p>
Тези доповіді	Max 8	<p>Тема доповіді розкрита тезово достатньо повно. Тези мають чітку структуру й логіку викладення матеріалу. Кожне авторське положення оформлене окремою тезою. Висновки логічно витікають з авторських тез і наведених аргументів.</p>
	Min 0	<p>Тези оформлені неналежним чином, недбало та містять змістовні й методологічні помилки.</p> <p>Текст статті є виключною компіляцією.</p> <p>Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.</p>
Есе	Max 10	<p>Есе містить ключову ідею, що розкривається у змісті роботи. У тексті наведений стислий аналіз точок зору на проблему, мають місце цитати для аргументації авторських умовиводів. Чітко простежується аргументація власного ставлення здобувача освіти до обраної теми.</p>

	5	Есе містить ключову ідею, яка недостатньо розкрита у тексті роботи. У тексті поверхнево наведений аналіз точок зору на проблему, мають місце поодинокі цитати. Аргументація власного ставлення здобувача освіти до обраної теми простежується нечітко.
	Min 0	У тексті есе ключова ідея практично не простежується. Аналіз точок зору на проблему відсутній. Цитат у тексті немає. Аргументація власного ставлення здобувача освіти до обраної теми відсутня. Робота виконана з порушенням вимог академічної доброчесності.
Залік	Max 100	Відмінне володіння матеріалом із дисципліни.
	Min 60	Достатнє засвоєння матеріалу з дисципліни.

Шкала підсумкового педагогічного контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69

FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс		0 – 34